

POLICZKOWAĆ (28) *vb impf*

o oraz a jasne.

inf policzkować (2). ◇ *praes 1 sg* policzkuję (3). ◇ *2 sg* policzkujesz (1). ◇ *3 sg* policzkuje (4). ◇ *praes 1 pl* policzkuj(e)my (1). ◇ *3 pl* policzkują (1). ◇ *praet 3 sg m* policzkował (2). ◇ *3 pl m pers* policzkowali (6). ◇ *con 3 sg m by* policzkował (5). ◇ *impers praet* policzkowano (2). ◇ *part praes act* policzkując (2).

Sł stp, Cn notuje, *Linde* także XVII w.

Bić po twarzy; colaphizare (colaphisare) PolAnt, Mącz, Calep, Cn; palmas in faciem dare PolAnt, Cn; depalmare Mącz; alapis a. in faciem valdere Vulg; dare a. incutere a. infligere a. infringere colaphum Cn [w tym: kogo (21), co (2)] (28) : iako go [Jezusa] téż w domu Annálfowym policzkowano *OpecŻyw* 110, 113, [123]v; *MurzNT Matth* 26/67; *Colaphiso, [...] Pogębkuyę/ Policzkuyę. Mącz* 59b, 274b; [rozgniewany cesarz] kazał Pánnę policzkować/ y żeláznymi hakámi drápáć ták dłuogo/ alź mordercy iey ípracowáni kłzykną. *SkarŻyw* 20; *ArtKanc* E14; *Calep* 213b; *LatHar* 710; *WujNT Mar* 14/65, *Apoc* 23 arg.

W połączeniach szeregowych (4): MurzNT Matth 26/67; Y wnetże plwáli ná oblicze iego [Jezusa]/ y pięściami go bili: á drudzy policzkowali go *LatHar* 695, 290; Bo znoście iefli was kto zniewala/ iefli kto wyiada/ iefli kto bierze/ iefli fię kto wnoši/ iefli was kto policzkuie. *WujNT 2.Cor* 11/20.

Zwrot: »policzkować twarz, w jagodę« (1:1): Nie íprzećiwiay fie złemu: ále iefliby cię kto policzkował w práwą twą iágodę/ obroćze mu y drugą. *CzechRozm* 247; *SiebRozmyśl* C3.

Szeregi. »bić i policzkować« (2): Iż kiedy by fie kto ná dobrą sławę moię targał/ kiedyby máiętność moię brał/ bił y policzkował/ miałbym wżytko to ćierpieć *CzechRozm* 227v; *SiebRozmyśl* C3.

»zaszyjkować (a. [poszyjkować]) a policzkować« = colaphis caedere, palmas in faciem dare Vulg, PolAnt (1): Tedy plwáli ná oblicze iego/ y zażyikowáli go: á drudzy policzkowáli *WujNT Matth* 26/67; [*Leop Matth* 26/67 (*Linde*); *CzechNT Matth* 26/67].

Przen: Znieważać, obrażać, upokarzać (7) : A iżbych zacnością obiáwienia nie był nad miaré wywyżzon/ dan mi ieft [...] ániół ízátan/ áby mię policzkował *BibRadz 2.Cor* 12/7 [*przekład tego samego tekstu CzechRozm* 226]; *Polká* policzkuie Páná Kryšťulá. *OrzQuin* Y2v marg, Y2v; *CzechRozm* 202v, 226; *PowodPr* 49.

Szereg: »bić a policzkować« (1): Ale ách niestotyź moy miły [...] á zállepiony świecie/ [...] áni tych wywodow o tey prawdzye łufźnie okazáć nie chceź/ iedno ták gwałtem bijeź á policzkuieź Páná swoiego/ y świętą prawdę iego *RejPos* 336.

a. Przy bierzmowaniu (2) : Bo Książdz mowi *pax tecum*, gdy kogo bierzmuie: mowi mu pokoy z toba/ á wždy policzkuie. *CzechEp* 363.

Szereg: »bierzmować i policzkować« (1): I nie tho ieft Biskup/ który drwá/ kámienie/ máże y poľwiáca/ ktory zwony krzći/ y ludzi bierzmuie y politzkuie. *KrowObr* 126v.

Synonim: pogębkować.

Formacje współrdzenne: policzkować się, upoliczkować.

Cf POLICZKOWANIE, POLICZKOWANY, POLICZKUJĄCY